

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทคัดย่อภาษาไทย	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
อภิธานศัพท์	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษาการค้าข้าวข้าวข้ามโขง ณ ชุมชนชายแดน หมู่บ้านโบกหิน	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 ทบทวนงานศึกษาและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา	18
1.6 วิธีการศึกษา	23
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	26
1.8 เนื้อหาของวิทยานิพนธ์โดยสังเขป	27
บทที่ 2 พัฒนาการของการค้าข้าวข้ามโขงในฐานะเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการ	29
2.1 การค้าข้าวข้ามโขงบนฐานความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (ช่วงทศวรรษที่ 2540)	33
2.2 การค้าข้าวข้ามโขงบนฐานความสัมพันธ์เชิงองค์กร (ช่วงพ.ศ. 2550 – 2553)	39
2.3 การค้าข้าวข้ามโขงบนฐานความสัมพันธ์เชิงอำนาจ(พ.ศ.2554–ก่อนเดือนมีนาคม พ.ศ. 2555)	46
2.4 สรุป	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
รูปแบบชีวิตเศรษฐกิจของชาวบ้าน โบกหิน ในฐานะเงื่อนไขของการเข้าสู่การค้าข้าวข้ามโจง	53
3.1 การเข้า(ไม่)ถึงทรัพยากรของสมาชิกชุมชนชายแดน ณ หมู่บ้าน โบกหิน	54
3.2 ฐานการดำรงชีพท่ามกลางการเข้า(ไม่)ถึงทรัพยากรของชาวบ้าน โบกหิน	59
3.3 การผสมผสานฐานทุนที่หลากหลายเพื่อการดำรงชีพ: กรณีศึกษาจากกลุ่ม ผู้ประกอบการค้าข้าวข้ามโจง	62
3.4 สรุป	72
บทที่ 4	
การค้าข้าวข้ามโจงในฐานะพื้นที่ความซับซ้อนของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ	74
4.1 การค้าข้าวข้ามโจงในความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่แฝงอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์	75
4.2 การค้าข้าวข้ามโจงในฐานะการต่อรองความหมายเพื่อสร้างความคลุมเครือ ระหว่างพรมแดนทางสังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ	82
4.3 การสร้างพันธสัญญาผ่านการต่อรองความหมายที่นำไปสู่การกำกับควบคุมแบบ ยืดหยุ่น	88
4.4 สรุป	94
บทที่ 5	
เศรษฐกิจของการค้าข้ามแดนกับความเข้มข้นของการบังคับใช้กฎหมาย	97
5.1 การค้าข้าวข้ามโจงในพื้นที่เศรษฐกิจกับการบังคับใช้กฎหมาย	97
5.2 การค้าไม้เถื่อนอย่างเต็มรูปแบบภายใต้เครือข่ายของอำนาจอุปถัมภ์	102
5.3 การต่อรองเพื่อเข้าถึงการค้าชายแดนแบบมีส่วนร่วม	106
5.4 สรุป	108
บทที่ 6	
สรุปผลการศึกษา	110
6.1 ข้อค้นพบที่สำคัญ	110
6.2 ข้อถกเถียงทางวิชาการต่อแนวคิดที่ว่าด้วยการกำกับควบคุมชายแดน	116
6.3 นัยสำคัญในการพัฒนาสังคม	117
บรรณานุกรม	119

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ประวัติผู้เขียน

124

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงความหลากหลายของกิจกรรมการดำรงชีพในหมู่บ้านโบกหิน

62

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบคิดในการศึกษา 22
ภาพที่ 2.1	แผนภูมิการจำแนกสถานะทางกฎหมายและสถานะทางสังคมของสินค้าและกิจกรรม ข้ามพรมแดนในช่วง ทศวรรษที่ 2540 36
ภาพที่ 2.2	แผนภูมิการจำแนกสถานะทางกฎหมายและสถานะทางสังคมของสินค้าและกิจกรรม ข้ามพรมแดนในช่วง พ.ศ. 2550 - 2553 46
ภาพที่ 2.3	แผนภูมิการจำแนกสถานะทางกฎหมายและสถานะทางสังคมของสินค้าและกิจกรรม ข้ามพรมแดนในช่วง พ.ศ. 2554 – ก่อน มี. ค. 2555 50
ภาพที่ 4.1	แผนภูมิการจำแนกสถานะของสินค้าข้าวจากการจำแนกโดยสถานะทางกฎหมายและ จากการนำเสนอของผู้ให้ข้อมูล 92

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อภิธานศัพท์

แก่วัว	คำกริยาที่ชาวบ้านโบกหินใช้ แทนคำกริยา “แบกข้าว” หรือ “ขนข้าว”
บ้านนาใหญ่	ชื่อสมมติของหมู่บ้านคู่ค้าของหมู่บ้านโบกหินในช่วงเวลาที่ศึกษา
บ้านโบกหิน	ชื่อสมมติของหมู่บ้านบนชายแดนไทย – ลาว ซึ่งเป็นพื้นที่หลักในการศึกษา
สวนของ	ค่านามที่ชาวบ้านโบกหินใช้ แทนคำว่า สวนริมโขง หรือที่ดินริมโขง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved